

Spěchowańske towaristwo za serbsku rěc w cerkwi z. t.
Verein zur Förderung der wendischen Sprache in der Kirche e. V.

„Ja wěrim, pomogaj mójej njewěryje.“
Mk 9,24

Rozpřawa Serbskeje wósady 2020

– wót Spěchowańskego towaristwo za serbsku rěc w cerkwi, žěloweje kupki Serbska namša a serbskeju dušepastyrjowu Kathariny Huglarjoweje a Ingolfa Kšenki –

I. Wósadne žěło

Wót junija 2018 se žělitej Ingolf Kšenka a Katharina Huglarjowa/Köhler 25 % póžěla farańskego městna za serbske dušepastyrstwo. Z tym matej rownocasnje głownu zagronitosć za serbske abo serbsko-nimske namše we wótgłosowanju ze žěloweju kupku Serbska namša. W lěše 2020 jo ta kupka cełkownje 12 serbskich namšow w Dolnej Łužycy pšewjadła, mjazy nimi pšes jadnorěcnje serbskich. K teju libje słušaju pód wuměenjami pandemije teke tši namše online. Cełkowna licba namšarjow jo była 1310¹. Wjelika licba dalšnych namšow jo se wótměta ze serbskimi elementami ako módlitwy a kjarliže, ako na pšíklad 21.06.2020, gaž stej wikarja Jachmann a Klaas w Kórjenju zaržatej skóncnu namšu swójeju wósadnego projekta. Farańka Huglarjowa pšiwzejo do kuždeje namše serbske słowa w gronce tyženja, serbski halelujawerš abo jadnu serbsku sadu we znatecynjenjach. Ku gódam se tradicionelnje spiwa w cerkwjach dešańskeje wósady „Na póli su pastyrje“, na síchy pšetk „Něnt daj mój Jezus dobru noc“ a jatšownicu „O jatšowny row“ teke na cysto nimskich namšach. Druge zarědowanja, ako wuswěšenje nowotwari horta zakładneje šuli Mata Kosyka 06.03.2020 a zwiganje wězby cerkwinego torma we Wjelikem Kólsku 27.10.2020, su se pšewózili se serbskimi słowami.

Lěto jo se zachopiło z nimsko-serbskeju muzikaliskeju namšu (liturgija Katharina Huglarjowa) w žylojskej cerkwi 05.01.2020. Katka Sprigodojc a Karolina Harpojc stej cytałej; Gregor Kliem jo grał stary słowjański gódowny spiw na wiolinje. Toś ten termin dej byś kšuta tradicija w kuždem lěše.

Na janšojskem studijnem zajězdze wósady z fararjom Ingolfom Kšenki „Drogi pšez pusćinu“ 10.-18.02.2020 do Israela su se wobžělili žedne wósadniki, kenž se rozměju ako Serby, abo

1 Pši namšach online jo se licyli pšistupy w běgu jadnogo mjaseca.

nanejmnjej ako Nimce ze serbskeju slězynu: Dwa wobželnika z Turjeja, styri z Janšojc a jedna wósoba z Drjenowa, Rogozna, Barbuka a Drjec su se aktiwje pósěgnuli w rozgronach na swóje serbske kórjenje. Identita se pokazujo w rozgronje. Jano dwa woplěwatej swóje rěčne znajobnosći pšez aktiwne wobželenje na serbskich namšach, rěcnych kursach abo pši spiwanju w chorach. Tši dny pó wótjězdze ze Swětogo kraja jo Israel był wótzawrěty COVID 19 a napšawow strowotniskego ministra dła. Ale rowno w tom casu su wobželniki dožywili wšednje wjelicnu pomoc a zmakejanja z wěry, wót cogož wětšy žěl se emocionalnje žywy hyšći až do žinsajšnego.

Jatšowny cas jo był wobšěžkowany z tym, až žedne namše dowólone byli njejsu. Předny raz smy se wopytowali we wideowych prezentacijach, tak ako wót wikarowu Tobiasa Pawoła Jachmanna a Simona Klaasa na bałabnicu.² Bałabnicu, 05.04.2020, su w Dešnje wuspiwali z wótstawkom tši žeńske ze dweju familijowu stare serbske kjarliže. Howacej jo to było napšawdu šicho na drogach, a předny raz smy mókali zacuwaš, kak gnujuce něga raz spiwanje jo bywało. Na šichy pětka jo farańka Huglarjowa se rozsužiła, cytaš za wideo³ namšańske teksty w cełej dłužkosći a šěžkosći w cerkwjoma w Dešnje a Žylowje. Online prjatkowanje jo lěbda móžno było pótom. Pótakem su z dwěma muzikarjoma nagrawali spiw wót Gerharda Gundermanna „*Ich mache meinen Frieden*“, kenž zmóžnijo krađu hynakšy pšistup k temje, snaž teke za luži, kótarež normalnje njepšidu šichy pětka na mšu. Wót tych su teke intensiwne reakcije pšišli. – Co by jatšy byli mimo pyšnych jajow? Ze spódobnym wulicowanim⁴ wó Serbojstwje a jatšownych jajach su barwili jaja pó starej tradiciji na farje w Dešnje.

Tradicionelna jatšowna namša w Picnju z rozgłosowym wusćełanim njejo mógła se wótměš w zwuconej formje. Jo pótakem była nagrawana w Janšojcach, žož jo wustupił spiwański duet z nowym spiwom „Ty wugłaziš žwały“ (K. Sprigodojc, I. Kšenka; piano: T. Šmit).⁵ Smy wopytali namakaš za kuždu nježelu drugi pšistup: Nimsko-serbska nabóžnina⁶ na přednu nježelu pó jatšach (małe jatšy) jo była ze serbskeju basnju. Ako su pó zamknjenju korony dła w nalěšu namše zasej móžne byli, smy se zmakejali w nejmnjej cerkwi cerkwinego wokrejsa, w Gołbinje, na kombinaciju prezencneje a online namše.⁷ Na tej nimsko-serbskej namšy 03.05.2020 su řednje wuzněli nimske a serbske kjarliže.

2 www.youtube.com/watch?v=dw5XNIGy71A&app=desktop

3 www.youtube.com/watch?v=JZNwjQHzBFc&feature=youtu.be

4 www.youtube.com/watch?v=QtpJDptYKio&feature=youtu.be

5 www.youtube.com/watch?v=VZ5bVgeGJFY

6 www.youtube.com/watch?v=sDPXogVznl&feature=youtu.be

7 www.youtube.com/watch?v=pQrWMTmzRvl&feature=youtu.be

11.06.2020 jo pšíšła chósebuska studentska wósada ESG z fararjom Tušlinkom na woglěd do Dešna. Na pikniku we fańskem zagrože su zgónili wó wósebnoscách regiona, w kótaremž studěruju. W lěse 2021 kšě na kuždy part zasej pšíś.

Mimo swětkowneje namše, kótaraž tradicionelnje se swěši jano w serbskej rěcy w Turjeju, jo teke nimsko-serbska namša z dupjenim 13.06.2020 w Mósće spomnješa gódna.

Wažny datum za Dolnu Łužycu jo był 12.07.2020 z nimsko-serbskeju swěžeńskeju namšu w Barbuce pód gołym njebjom. Wóswěšili smy žasešlětny jubilej zwónowego torma, kenž nosy zwón dewastěrowaneje liškojskeje cerkwje. Sobu statkowało jo wósym serbskich jatšownych spiwařkow, nimske, serbske muzikarje a nimsko-serbska wejsańska množina ako ředowař. Telewizija RBB jo rozpšawiła we wjacornych powěšćach „*Brandenburg aktuell*“ wót tšojenja.

We wětošojскеj Serbskej cerkwi smy wobspomnjeli pód nawjedowanim fararja Kšenki ku dnju wótwórjonego pomnika 13.09.2020 75. pósmjertniny Benjamina Běgarja, toho slědneho serbskego fararja we Wětošowje. Rownocasne smy wóswěšili 15lětny jubilej Spěchowańskego towaristwa Serbsko-nimskeje dwójneje cerkwje.

25.10.2020 jo se wótměło w Děsnje přědny Taizejowy wjacor. Pšewóžowana wót Hagena Weisego na keyborže a Marije Theresije Schneider na wiolinje jo se wósada dała wobguslowaš pšez jadnore spiwy we wšakorakich rěcach. Wupyšnjona cerkwja jo wubarwiła wšo do šópteje barwy. K přědnemu razuju su se Taizé-spiwy teke w serbskej rěcy spiwali. Wósebnje za to tšojenje su se žedne spiwy nowo pšestajili. Ako su zwóny šli, nichten njejo kšěť domoj hyš. Muzika jo dalej a dalej grała, a póžedanje luži za bliskosću a zwězanosću jo było jasnje wucuš.

Dppołny pšeglěd wšykných wót žěłoweje kupki Serbska namša zorganizěrowane namše jo na internetnem boce www.serby-ekbo.de/aktualne/historijahistorie.html. Wósebnje wobspomnješa gódna jo namša w Ptačecach. Dr. Stefan Reichelt, kótaryž se teke angažěrujo w žěłowej kupce Serbska namša, jo krotki cas farař we wósaže Halštrowska hola. Serbsko-nimska drastwina namša, kótaruž wón dnja 27.09.2020 nawjedował, jo měła we wósaže wjelgin dobry wótgłos, wósebnje z tym, až pó dłužkem pšetergnjenju zasej serbska rěc jo w cerkwi wuzněła.

romadu byś

NC
5.11.20, b.3

zachadnem casu. Kake su to byli?

cytaš! Nimce by toš skerjej gronili, až to „žedna swinka“ njamóžo wucytaš.... Ako som napisala ten artikel, som zas a zas glědała do biblije. Som cytała, grěbała mjazy tekstami a je zasej wopšimjeła. To jo była dobra góžba zasej we tom „klasikarje“, w knižkach knižlow lazowaš.

Astrid Šramina

Wót přednje serbskeje Taizé-namše w Dešnje

Za 25. oktobra smy wu nas pšosyli na Taizé-nabóžninu. Do zeger 17 su luže dejali píš do dešańskeje cerkwje, su dejali píš do cerkwje, žož šiš se rozlěga. Smy kšeli spiwaš, na la-zowanie sluchaš, bjatowaš a se žognowaš daš. Slědny kjarliž smy kšeli tak dłuško wuspiwaš, až wše su zasej wujšli z cerkwje.

Młogi bužo pšašaš: Co to jo, „Taizé“? No: Communauté de Taizé (taizéjske bratšojstwo) jo mjazynarodny ekumeniski muskecy rěd w Taizé w Francojskej. Znate jo wón za ekumeniske mložinske zmaka-

nje, žož kužde lěto pšizo jadnab 100.000 woglědarjow z wjele krajow. Roger Schutz jo 1942 zalozył to bratšojstwo. Až do jogo zamordowania w lěše 2005 jo był prior. Znate su te „spiwanja z Taizé“. Je spiwaju namšu na celem swěše.

W Dešnje jo pšedslědnu nježelu była předna Taizé-namša. Hagen Weise jo grał na keyborže a Schneiderojc Maria Theresia na Wiolinje. tak smy se dali „pšec njac“ wót tych jadnorych spiwanjow we wjele rěcach. Wupyšnjona cerkwja jo wšo barwiła ze soflymi barwami. Communauté de Taizé jo znata za swoje spiwanja. Cesto wóni se wóspjetuju, zas a zas luže je spiwaju. Spiwy maju jednu štucku a jadnoru sažbu, su cesto styrigłosne abo kanoniske.

W Dešnje su wóne spiwy drje předny raz zazněli w serbskej rěcy. Což zewšym njejsom dožywiła we wjele lětach: Namša jo mimo, zwóny zwónje – a nicht njoco domoj hyš. Muzika jo pšec dalej grała, a wósada jo pšec dalej spiwała.... Wuglěda za tym, až bužo hyšći dalšna Taizé-namša wu nas!

Katharina Köhlerowa

Wót přednje Taizé-namše w Dešnje.

Foto: Katharina Köhlerowa

Rozpšawa w Nowem casniku wó Taizé-namšu

z pšizamkujeju jězu (njeglědajucy na koronu), w emocionalności z bejnym wušparanim a lutym pšelapjenim pši žywjenjobjegu a prjatkowanju jo se „ta stara serbska póbóžnosť“ zasněšila (ako jo stary Wilem Franow něga njewólnje ale wutrjefnje sformulěrował).

Wjele wósadow w Dolnej Łužycy se napšašuju pla serbskeju dušepastyrjowu za pódpěru serbskich pšinoskow. Ale wónej stej rownocasnje wósadneje fararja, a jo šěžko, žycenja za serbskimi namšami dopeniš, dokulaž to zrownju wóznamjenijo, zastupnika za namšu w domacnej wósaze namakaš. Teke cesnoamtske procowanja člonkow žěłoweje kupki Serbska namša su wobgranicowane. Juž dłuško wobstoj pominanje Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t. na pówušenje póžěla farańskego měštna za serbske dušepastyřstwo. Wobzamknjenje zgromažiny člonkow Spěchowańskego towaristwa kónc lěta 2019 jo to wobkšušilo. Wušej togo by było pomocliwje, dalšnych lektorow dobydnuš.

Rowno w casu pandemije stej tema zakopowanje a jogo serbski kontekst dobytej ceło nowy wuznam. Farař Kšenka rozpšawijo, až 14 Serbow, to groni wósobow, kenž su byli zakórjenjone w serbskej kulturje, jo w lěše 2020 w jogo dušepastyřskem wobceřku wumrěło. Jano na jadnom zakopowanju su zawóstajone serbski kjarliž žycyli („Ja cu hyš“), a to jano pó wuraznem wuskoboženju wót fararja Kšenki. Su cwiblowali, lěc luže sobu spiwaju. Ale w cełej intensiše rituala

Jadno zakopowanje (Měto Pernak, * 17.03.1938, † 08.12.2019) jo se wótměło pšewažece ze serbskim swěženim. To zakopowanje stej lubosnje pšewjadłej 09.01.2020 fararja na wuměńku Helmut Hupac (Prjawoz) a Cyril Pjech (Barliń) w Dahlemje. Młode muzikarje z Łużyce a wjele cłonkow Serbskeje wósady su se wobžělili a mógli familiji trošt daś.

Tradicionelne, pó serbskem zacuśu „pšawne“ zakopowanje pó cerkwinskemu ritualu, z kazanim wšykných, teke nejdašnjejšych pšiswójźbnych, susedow, pšijašelow a kolegow z pšizamkujeceju góscinu z fararjom a wšyknymi, njejo móžne było w lěše 2020 a z bólosću felowało. Wažne pólo za dušepastyrske žěto jo se how pokazało. Wótergi kjarliž na spominanje w ramiku žěkowanja na mšy z wjele namšarjami tyženja pózdžej jo pomogało.

2. Žěto ze źišimi, młodostnymi a familijami

Na wulěše z konfirmandami 13.-15.03.2020 do Ochranowa/Herrnhut su teke zešywk z dwěma serbskima spiwoma sobu wzeli. Wóni su „Comy stanuš“ rowno tak rady na serbski spiwali ako Zinzendorfowy „Jesu, geh voran“ w pšełožku Kita Šwjela: „Jezu ži přědk nas“. Kak wjele Serbow su se w pšigótowanju konfirmandow wobžělili, jo pšawidłownje přědne pšašanje medijow. To ga ta wěc jo! Chto jo nimski, chto serbski? Sam wót sebje njeby nichten snaž se njepokazał. Abo, jo móžno, až ten jaden wuknik Dolnoserbskego gymnaziuma? Ale, ako jo se pšašało, chto ten tekst móžo sobu cytaś, jo se pokazało 10 wót 15 młodostnych. Wóni su chójžili skóro wšykne we wobłuku projekta WITAJ na rewitalizaciju serbskeje rěcy na zakładnu šulu. Tśi abo styri su spěšnje na to pokazali, až na gymnasiumje abo wušej šuli wěcej žednu serbsčinu njamaju. – Wobej nawjedowańce teama (kšesćijański angažerowanej młodej mašeri z Janšojc a Mósta) stej radej sobu spiwałej, lěcrownož stej pódšmarnułej, až žednu serbsku rěc wěcej njawumějotej. Trend wóttwarjenja dalej dawaneje rěcneje kultury jo šěžko wužaržowaś.

Wopisma górzejbranja a gronka na górzejbranje w serbskej rěcy, ako w lěše 2019? W Drjejcach jo, w Janšojcach tenraz lubjej nic. Nikogo se njenuka. Nanejmenjej ten młody muzikař a wobžělnik wulěta konfirmandow w lěše 2020 Tim Šmit

Rozgranjařske koło Nowa namša

(wuknik Dolnoserbskego gymnazija) jo dostał mójny duchny póstartk za swój wukubłanje. Dobrowólne namakanje a zwězanje nabóžniny a kultury trajnje statkujo. W běgu lěta 2020 jo se ten młody organist z Mósta wobželił w młogich serbskich namšach a sam serbsko-nimsku nabóžninu w casu pšichoda zorganizěrował.⁸

03.09.2020 smy kazali młodym lužam na rozgrono „Nowa namša“ do farańskego gumna w Dešnj. Na zmakanjach žěłoweje kupki Serbska namša móžomy žiwajuce zawupytnuś, kak wjele idejow dajo – žni su wjelike, licba pomocnikow jo mała. Ta ideja „Nowa namša“ jo dejala dojspiś, až wěcej młodych luži se za serbske wósadne žywnjenje zajmuj. Snadny zachopjeńk z krejom pó styrich jo cynjony. W pšiducem lěse jo kóńc tyženja „WITAJ“ za serbske młode familije w Dešnj pšedwizony. Gaž Bog co, z toho něco wurośo!

W spěchowanju dorosta musymy teke glědaś na situaciju w šulach. Pšedsedařstwo Spěchowańskego towaristwa jo napisało w lěse 2019 zjawny list, w kótaremž jo sformulěrowane njespódobanje dla aktualneje situacije dolnoserbskeje rěcy, wósebnje w šulach. Až doněta njejsmy dostali wótegrono wót zagronitych. Toś pšedsedařstwo jo se znowa ze zjawnym listom na bramborske kubłańske ministrařstwo wobrošiło a pominalo z raznosću zwopšawdnjenje naražonych napšawow.

3. Medijowe žěło a publikacije

Pšawidłowne nabóžniny w rozgłosu RBB a Bóže słowo w Nowem casniku su procowarje žěłoweje kupki Serbska namša teke w lěse 2020 pilnje dalej wjadli. Jo wjelgin zwjaselece, až nowe aktery su se pšinamakali, wósebnje teke młode luže. Žycenje serbskeje redakcije RBB, pši planowanem rozšyrjenju programa, teke rozšyrjaś prezencu serbskich kšescijanow, bužo jano móžno z dalšnymi sobustatkujucymi.

Serbsko-nimski plakat z gronkom lěta 2021 „Ja wěrim, pomogaj mójej njewěrje.“ (Mk 9,24) jo wšuzi we Łužycy namakał wjeliki zajm. Na wuprowowanu wašnju smy pókšacowali w zgromadnem žěle z Ludowym nakładnistwom Domowina z wudašim Ochranojskich gronkow w dolnoserbskej rěcy („Bóže słowo na kuždy žeń“). W lěse 2020 su wujšli styri wudaša Nowego wósadnika. Wósebnje wobspomnješa gódne jo nimske wudaše Nowego wósadnika z titelom „Kšiwda a nažeja: K stawiznam dolnoserbskich ewangelskich kšescijanow w 20. stolěšu“. Zešyw kš wótegrono daś na pšašanje, ceje su Serby Dolneje Łužyce, kak stoj z jich wěru a cogodla jo žinsajšna narodna a rěčna situacija taka, ako jo.

8 www.youtube.com/watch?v=xTwUWC6mh68&feature=youtu.be

Internetna prezencja www.serby-ekbo.de aktiwitow serbskich kšesćijanow w EKBO jo se rozšyrjała. Wósebnje wažne jo prezentacija serbskich online-namšow, kenž se zestajijo pód adresu www.serby-ekbo.de/serbska-namsa/serbske-namse-online.html.

Pšawidłownje se wózwawiju pšinoski wó cerkwinem žywjenju w Dolnej Łužycy w gónoserbskem casopisu Pomhaj Bóh Serbskego ewangelskego towaristwa. Serbska Pratyja wopšimjejo kužde lěto wobšyrny cerkwiny žěl, kótaregož redakciske wobstaranje wótněnta Bernd Pittkunings pšewzejo.

4. Organizatoriske a towaristwowe žěło

Wšykne sobustatkujuce žěłoweje kupki Serbska namša a Spěchowańskego towaristwa su se wobjadne, až jaden z nejwažnjajšych nadawkow jo woplěwanje, zdžaržanje a wóžywnjenje serbskeje rěcy, ako jo južo w mjenju Spěchowańskego towaristwa wustajone. To njestoj jano na papjerje, ale wustaja našo praktiske žěło. Rowno w lěše pandemije 2020 jo se wopokazało, až Serbska wósada jo wjelgin wažny rěcny rum. „Žo howacej jo serbska rěc słuchaš? W cerkwi, som měł serbske górzejbranje. Janšojski faraf Kšenka jo to pódpěrował. Mója starša žowka jo měla serbske górzejbranje, hyšći w Slěpem. Ako Ingolf Kšenka jo se dla serbskego górzejbranja syna na nas wobrošil, som cuła: Něnto som pšawje doma w Janšojcach. Klaudia Sch.“, tak zni citat z Nowego casnika z dnja 18.06.2020.

Pšawidłowne žěło gremijow jo było wobsěžke w lěše 2020 wobgranicowanjom pandemije dla. Zgromažina člankow Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t., kótaraž se wótmějo pó turnusu na pšedwjacoru přednego adwenta, smy bóžko musali wótgroniš. Naplanowane jo było, z tym zmakanim zjawnje pšedstajiš Serbske wósadne zmakanišćo z běrowom, biblioteku a schadowańnju we Chmjelowje pódla tamneje Zinzendorfoweje cerkwje.

Sedym pósejženjom pšedsedařstwa Spěchowańskego towaristwa a styri zejženja žěłoweje kupki Serbska namša jo se wótměło w lěše 2020, slědne južo w Serbskem zmakanišću. Wažnej zmakani stej bylej z wjednikom Centruma za dialog a pšeměnjenje, fararjom Matthiasom Scheufelom, a z promštom chóšebuskego cerkwinego wokrejsa, Georgom Thimmom, na wótgłosowanje žěła. Spěchowańske towaristwo a kupka Serbska namša woplěwatej wuske kontakty k wušej promštwowce Therese Rineckerowej.

Serbske duchowne Dolneje Łužyce su se wobžělili 19.05.2020 w Rakecach na serbskej prjatkařskej konferency. Serbska rada ewangelskeje cerkwje jo se dwójce schadowała w lěše 2020 z aktiwnym wobžělenim zastupnikow Serbskeje wósady Dolneje Łužyce, pši comž jo se pósejženje 10.11.2020 jano online wótměło. W lěše 2020 jo se pókladnik Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc

w cerkwi z. t., Frank Matijašk, do rozdawařskego wuběrka kooptěrowař. Farařka Katharina Huglarjowa jo se 27.02.2020 wobzěliřa na pósejženju synodowego wuběrka za nastupnošći Serbow we Wórjejcach. Serbskej dušepastyrja a pśedsedař Spěchowańskego towaristwa planuju pšawidłowne wuměny naglědow. Bóžko jo jano jedno wósobinske zmakeanje pód wuměnjami pandemije móžno było w lěše 2020.

Zarědowanja ze Šulu za dolnoserbsku rěc a kulturu w Chóšebuzu su dalej šli. To nastupa rěcny kurs „serbsčina za cerkwjeńcow“ dr. Christiany Pinikoweje, kenž mamy wót lěta 2013 a jo se wótměř dwa raza w lěše 2020. Mimo wjele drugih jo se wobzěliř wikar Tobias P. Jachmann na tych kursach a na tyžeńskem kurse rěcneje šule. Pšez jogo žěłabnošć w dešańskej wósaže wón jo se wopóznař ze Serbskeju wósadu a jo aktiwnje na žěle kupki Serbska namša wobzělony. Pó přědnych pśinoskach k jatšam jo była jogo přědna samostatna serbska namša ta gódowna w chóšebuskej Serbskej cerkwi, kótaraž jo była online nagrawana pód kšutymi napšawami korony dla.⁹

www.serby-ekbo.de
☎ +49 174 6997743

Serbske wósadne zmakeanišćo Wendischer Gemeindetreff

Spěchowańske towaristwo za serbsku rěc w cerkwi z. t.
žěłowa kupka Serbska namša

Wjelike pśipóznaše stej namakařej dwě serbskej Bibliskej kole (jagno jo musało w nalěše wupadnuš korony dla), we kótarymaž jo dr. Hartmut S. Leipner pśisłowne wobroty z Biblije pśedstajiř. Wupadnuš jo musařa pandemije dla naplanowana dwójorěcna namša w Lübelnje (Wendland), kótaraž Spěchowańske towaristwo jo južo z tsírěcny m paramentom a z póstrowymi kórtami z Wóscenasom w tsích rěcach pśigótowař.

Woplěwanje kontaktow k serbskim bratšam we wěrje Lutherskeje ewangelskeje krajneje cerkwje w Sakskej a k Serbskemu ewangelskemu towaristwoju z. t. jo nam wažne. Pśedsedař Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t. se pšawidłownje wobzěliřo na pósejženjach serbskego wósadnego zwězka. Člonki pśedsedařstwa Spěchowańskego towaristwa su pódla byli na swětocnem rozžognowanju ze serbskim superintendentom Janom Malinkom w Budyšynje a na zapokazanju nowego superintendenta Christopha Rummela. Zgromadny ewangelski cerkwiny a domowniski žeń we Wórjejcach jo był dla pandemije wobgranicowany na swětocnu namšu z Bóžym blidom, žož jo prjatkowař farařka Jadwiga Malinkowa ze Slěpego. Krotke zejženje we fařskem gumnje jo dobru serbsku zwězanosć widobnu cyniřa.

zestajone wót Hartmuta S. Leipnera

9 www.youtube.com/watch?v=DocTPQKx0ks&feature=youtu.be